

BNW INDEX

Benchmarks Nederlandse Werkomgeving

1^e editie / APRIL 2024

Inzicht in de Nederlandse werkomgeving anno 2024 /

EXPERIMENTEREN IS DE NIEUWE REALITEIT

Sinds het vorige onderzoek "De Veranderende Manier van Werken" (2018) - ruim voor de pandemie - is er enorm veel veranderd. En veel daarvan was abrupt. We hebben onvoorstelbaar veel vrijheid gekregen in hoe we ons werk kunnen indelen. Er zijn steeds weer meer nieuwe technologieën die ons werk en onze werkplek beïnvloeden, met grote invloed op verdwijn- en verschijnberoepen. Er is krapte op de arbeidsmarkt, een

sterke nadruk op duurzaamheid en duurzame ontwikkeling en er zijn nieuwe generaties die andere eisen stellen aan hun werkplek. Het zijn allemaal ontwikkelingen die grote invloed hebben op hoe we werken en waar we dat doen. In 2018 was het nog gebruikelijk om - min of meer vrijblijvende - ambities uit te spreken zonder exacte richting en concrete acties. Nu volstaat dat niet meer; onze sector lijkt klaar te zijn voor échte verandering. Er borrelt en bruist van alles. Zo wordt er enorm

veel geëxperimenteerd met nieuwe huisvestings-, werkplek-, en werkconcepten. Vaak begint het met kleine interventies en grote plannen. Denken aan de toekomst en hier vandaag mee starten is aan de orde van de dag. Nieuwe concepten worden ontdekt en getest - sterk variërend in aanpak en impact - en best practices worden ontwikkeld, ook op grote onderwerpen. De praktijk laat zien dat we mogelijk aan de vooravond staan van een disruptieve verandering van werk en werkplekken in organisaties. Dit gebeurt niet van vandaag op morgen, maar de ontwikkeling en groeirichting zijn duidelijk zichtbaar in dit onderzoek.

In de afgelopen jaren hebben we geleerd dat de toekomst van werk en werkplekken er door een pandemie heel anders is uit gaan zien. Blijft het daartoe beperkt? Of gaat dit ook doorwerken naar andere dossiers? Zo maakt nieuwe en opkomende technologie nieuwe manieren van werken mogelijk, maar dat vraagt ook écht andere vaardigheden van werknemers. Zo zijn sensoren, machine learning en AI weliswaar buitengewoon interessante ontwikkelingen voor het werk en de gebouwen waarin we werken, maar hoe kunnen we dit nu omzetten naar productiviteits- en gezondheidswinst voor mensen en organisaties? En hoe kunnen we het inzetten om meervoudige waarde te creëren? Dus niet alleen de financieel-economische waarde voor organisaties, maar ook de sociale en ecologische waarde? En welke rol kan de Workplace Manager hierin spelen?

EEN BLIK OP DE TOEKOMST

Bedenk ook dat bedrijven steeds creatiever moeten zijn in hoe ze mensen aannemen en houden door de krapte op de arbeidsmarkt. De nieuwe generaties verwachten meer dan alleen de belofte van een mooie carrière, in-

MARK MOBACH

IS lector Facility Management en leading lector van het Kenniscentrum NoorderRuimte aan de Hanzehogeschool Groningen **EN** lector Ruimtelijke Omgeving en de Gebruiker bij De Haagse Hogeschool **DOET** met zijn lectoraten onderzoek op het snijvlak van ruimte en organisatie **ONTVING** daarvoor in 2019 de Deltapremie **TRAD** in 2023 toe tot het wetenschappelijke eregenootschap Sigma Xi en gaf een FM-lezing bij de VN in New York.

teressant werk, een fijne werkplek en een goed inkomen. Naast deze randvoorwaarden willen zij werk dat betekenisvol is, positieve impact heeft op de grote vraagstukken van onze tijd en in de juiste balans is met hun privéleven. Voor hen kan het een dealmaker of -breaker zijn. Het engagement van organisaties met duurzame ontwikkeling wordt daarmee steeds belangrijker. Niet alleen omdat het goed is voor de planeet, maar ook omdat zowel werknemers als klanten dit van organisaties verwachten. Naast reguliere criteria voor jaarverslagen zal het belang van ESG-criteria voor organisaties dus toenemen. Daarmee worden de acties om duurzame ontwikkeling te bevorderen - of het uitblijven daarvan - voor iedereen zichtbaar.

DE ROL VAN WORKPLACE MANAGER VERANDERT

Het inspelen op al die verschillende ontwikkelingen betekent voor organisaties dat ze integraler moeten denken en doen. Het belang van de Workplace Manager, die als liaison de perspectieven vanuit Facilities, HR en ICT weet te integreren zal toenemen. Zij/hij kan de doorwerking niet alleen goed duiden, maar ook organiseren en implementeren in de praktijk. De vraag is dus niet of die verschillende vakgebieden moeten samenwerken, maar hoe ze dit het beste kunnen doen om een goede werkomgeving te ontwerpen en maken. De huidige rol van de Workplace Manager verandert hierdoor. Het gaat niet alleen meer om het

beheren van een gebouw, maar om het creëren van een plek waar mensen graag naar toe gaan en willen werken. Niet eenmalig, maar als een continu proces waarin de aanpassing van het werk en de werkomgeving een vast onderdeel is van onze rol in de samenleving. Het belang van de samenhang tussen die verschillende functies en vakgebieden is duidelijk terug te zien in de resultaten van de interviews en vragenlijsten.

INZICHT IN HET HIER EN NU, ALS BASIS VOOR DE TOEKOMST

Dit onderzoek geeft een inkijk in de verwachte veranderingen op het terrein van werk en werkplekken in Nederlandse organisaties. Het beoogt een bijdrage te leveren aan het huidige werkplekdebat, zodat organisaties zich beter kunnen voorbereiden op de toekomst. Het kan organisaties helpen om te anticiperen en te reageren op de gerapporteerde verwachte

veranderingen. Daarmee zijn we als vakgebied beter voorbereid op de huidige disruptieve werkelijkheid, waarin de veranderingen en keuzes van vandaag volgend jaar mogelijk niet meer gelden. Door te begrijpen wat de toekomst van werk inhoudt, kunnen organisaties betere beslissingen nemen die hen helpen te groeien en succesvol te zijn. Dit onderzoek moedigt iedereen aan om hierover na te denken, te debatteren, verder te kijken dan de huidige situatie en te bedenken hoe men zich het beste kan aanpassen aan de veranderende wereld van werk. Het rapport benadrukt ook het belang van de Workplace Manager bij innovatie, flexibiliteit en integraliteit bij de veranderingen. Dit gericht op het werk, de gebouwde omgeving en werkplekken in organisaties. Met een duidelijke blik op de toekomst biedt dit onderzoek waardevolle inzichten voor iedereen die geïnteresseerd is in de toekomst van werk en werkplekken in Nederland.

NICK LETTINK

IS directeur bij YNNO **SCHREEF** in 2018 al het rapport 'De Veranderende Manier van Werken', dat de inspiratie was voor deze benchmark **EN IS** succesvol als programma manager **DOOR** te redeneren vanuit brede maatschappelijke ontwikkelingen en dit praktisch toepasbaar te maken samen met een team van professionals.

